

יום ראשון, 8 במרץ 2015, י"ז באדר תשע"ה
יד יצחק בן-צבי, רח' אבן גבירול 14, ירושלים

18:30-16:30

סיור בעקבות מחדשי השפה העברית בירושלים,
מדריך: אורן זונדר, יד בן-צבי
להרשמה לסיור: 02-5398855 had@ybz.org.il
(ההשתתפות בסיור כרוכה בתשלום)

19:00-18:45 התכנסות וכיבוד קל

20:30-19:00 מושב פתיחה חגיגי

- יו"ר: דימיטרי שומסקי, מנהל מרכז צ'ריק לתולדות הציונות, היישוב ומדינת ישראל, האוניברסיטה העברית בירושלים
- דברי ברכה: יעקב ניב, מנכ"ל יד בן-צבי
 - הרצאה פתיחה: זהר שביט, התכנית לתואר השני במחקר תרבות הילד והנוער, אוניברסיטת תל-אביב, **ההיית או חלמתי חלום?**
 - הקרנת הסרט: **העברית מתעוררת על מרקעי הקולנוע: סרטי קול ראשונים בעברית בשנות ה-30 וה-40**, סרטו של חוקר הסרט העברי יעקב גרוס

יום שני, 9 במרץ 2015, י"ח באדר תשע"ה

חדר 405 בית מאירסדורף, האוניברסיטה העברית בירושלים, הר הצופים

10:15-09:45 התכנסות וכיבוד קל

10:30-10:15 פתיחה ודברי ברכה

יו"ר: דימיטרי שומסקי, האוניברסיטה העברית בירושלים
פרופ' אשר כהן, רקטור האוניברסיטה העברית בירושלים
מר יחיאל לקט, יו"ר מכון קק"ל לתולדות הציונות וההתיישבות

12:30-10:30 מושב ראשון

לשון, טריטוריה ולאום מההשכלה ועד התחייה

- יו"ר: סקוט אורי, אוניברסיטת תל-אביב
- יעקב שביט, אוניברסיטת תל-אביב, **משא כבד מנשוא - מעמד העברית בהשכלה בגרמניה**
 - ישראל ברטל, האוניברסיטה העברית בירושלים, **לשון מגוישת? לשון מגיישת? גלגולי העברית מהשכלה ללאומיות**
 - אריה ספוזניק, אוניברסיטת בן-גוריון, **קרקע לתחיית השפה העברית: כיצד נוצר החיבור בין הארץ לבין העברית?**
 - רחל רוזנסקי, אוניברסיטת בראון, **מבולטימור ועד ירושלים: שאלת הלשונות בתיאוריה ובעשייה הפוליטית של הציונות הסוציאליסטית באמריקה**

13:45-12:30 ארוחת צהריים למשתתפי הכנס

15:45-13:45 מושב שני

הפצה והנחלה

- יו"ר: ענת הלמן, האוניברסיטה העברית בירושלים
- יעל רשף, האוניברסיטה העברית בירושלים, **תרומת העלייה השנייה להתגבשות הסגנון העיתונאי בארץ**
 - אבנר בן-עמוס, אוניברסיטת תל-אביב, **שפת המופע: העברית בטקסים הציוניים בתקופת המנדט**
 - מאיר חזן, אוניברסיטת תל-אביב, **"דבר לעולה" מגייס את קוראיו למען הלשון העברית**
 - אברהם נוברשטרן, האוניברסיטה העברית בירושלים, **בין שפת האם לשפת העם: הנמקות לקיומה של מערכת חינוך חילונית בידיש**

16:15 - 15:45 הפסקה וכיבוד קל

17:00 - 16:15 טקס הכרזת עמיתי הרצל לשנת תשע"ה

17:15 - 17:00 הפסקה וכיבוד קל

18:45-17:15 מושב שלישי

אומה ולשון: מבט השוואתי

יו"ר: מנואלה קונסוני, האוניברסיטה העברית בירושלים

- איה אלידע, האוניברסיטה העברית בירושלים, **לשון בונה אומה: המקרה הגרמני**
- איריס רחמימוב, אוניברסיטת תל-אביב, **שפות דיבור, שפות מנהל ושפות חינוך: הפוליטיקה הלשונית במונרכיה ההבסבורגית 1867-1918**
- מרקוס זילבר, אוניברסיטת חיפה, **'פולני אני ושום דבר פולני לא זר לי': יהודים-פולנים, פולנים-יהודים, ופולנים אחרים שואלים על הזיקה בין לשון, לאום ואזרחות**

יום שלישי, 10 במרץ 2015, י"ט באדר תשע"ה

חדר 496 בנין גילמן, אוניברסיטת תל-אביב

10:15-09:45 התכנסות וכיבוד קל

10:30-10:15 פתיחה ודברי ברכה

יו"ר: זהר שביט, אוניברסיטת תל-אביב
פרופ' יוסף קלפטר, נשיא אוניברסיטת תל-אביב
פרופ' אייל זיסר, דקאן הפקולטה למדעי הרוח
ד"ר הדה בן-בסט, ראשת בית הספר למדעי התרבות

12:00-10:30 מושב ראשון

הלשון והחיים

יו"ר: יעל דר, אוניברסיטת תל-אביב

- אבנר הולצמן, אוניברסיטת תל-אביב, **'החיים יצרו פה את הדיבור העברי': החייאת הדיבור בעיני סופרים עבריים בגולה ובארץ**
- ראובן גפני, המכון לחקר ארץ ישראל ויישובה, **יד בן-צבי, שפת לאום במרחב הדתי: העברית ומעמדה בבתי הכנסת בארץ ישראל בתקופת המנדט**
- משה צימרמן, האוניברסיטה העברית בירושלים, **שפה יוצרת אומה: שפת הגוף**

13:00-12:00 ארוחת צהריים למשתתפי הכנס

14:45-13:15 מושב שני

מפי עוללים

יו"ר: טל קוגמן, אוניברסיטת תל-אביב

- רימה שיכמנטר, אוניברסיטת תל-אביב, **המשפחה העברית הראשונה: ספרות הילדים בונה את מיתוס משפחת בן-יהודה בשמת אבן-זהר, אוניברסיטת תל-אביב, שיתוף הילדים בהנחלת הלשון העברית בא"י בתקופת העלייה הראשונה**
- יעל דר, אוניברסיטת תל-אביב, **כיצד מפטפט פעוט עברי? בניית הילד העברי והוויכוח על שפת הפעוטות**

15:15-14:45 הפסקה וכיבוד קל

17:00-15:15 מושב שלישי

המאבקים על ההגמוניה הלשונית

יו"ר: טלי ברנר, אוניברסיטת תל-אביב

- דימיטרי שומסקי, האוניברסיטה העברית בירושלים, **"אין שום תנאי חיובי להלאומי לדעת את שפתו": שפות היהודים האימפריאליות מול השפה העברית כמאבק לאומי בשלהי המאה ה-19 הארוכה**
- יואב גלבר, אוניברסיטת חיפה, **המאבק על ההגמוניה הלשונית - שני מקרים: העלייה ממרכז אירופה והשירות בצבא הבריטי**
- גלי דרוקר-ברעם, אוניברסיטת תל-אביב, **שפה, זיכרון וזהות לאומית בספרי יזכור שראו אור בארץ ישראל בשלהי תקופת המנדט הבריטי**

חלוקת מלגות לתלמידים מצטיינים בתכנית למחקר תרבות הילד והנוער

הכניסה לכל אירועי הכנס ללא תשלום, מלבד הסיור

לפרטים נוספים:

התכנית לתואר השני במחקר תרבות הילד והנוער

טלפון: 03-6409995 | דוא"ל: ayab@tauex.tau.ac.il | אתר התכנית: http://humanities.tau.ac.il/child_culture/

מרכז צ'ריק לתולדות הציונות, היישוב ומדינת ישראל

טל' 02-5882867 | דוא"ל: cherrick@mail.huji.ac.il | אתר המרכז: <http://cherrick.huji.ac.il>

המכון לחקר ארץ ישראל ויישובה, יד בן-צבי

טלפון: 02-5398822 | דוא"ל: machonei@ybz.org.il | להוראות הגעה: <https://tinyurl.com/m6el5p9>

ועדת הכנס:

טלי ברנר, אוניברסיטת תל-אביב, ראובן גפני, המכון לחקר ארץ ישראל ויישובה, יד בן-צבי, מיכאל זף, האוניברסיטה העברית בירושלים, זהר שביט, אוניברסיטת תל-אביב, דימיטרי שומסקי, האוניברסיטה העברית בירושלים

לשון בונה אומה?

הכנס השנתי השישי של

התכנית לתואר השני במחקר תרבות הילד והנוער, הפקולטה למדעי הרוח, אוניברסיטת תל-אביב

מרכז צ'ריק לתולדות הציונות, היישוב ומדינת ישראל והמכון ליהדות זמננו, האוניברסיטה העברית בירושלים

המכון לחקר ארץ ישראל ויישובה, יד בן-צבי

10-8 במרץ 2015, י"ז-י"ט באדר תשע"ה